

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 92

Číslo: 26

24. června 2012

Cena: 8 Kč

JSME ŽIVI, AVŠAK JIŽ NE MY, ŽIJE V NÁS KRISTUS

Je to půl roku, co jsme se v budově naší církve sešli na Konferenci o aktuální liturgické službě ČČSH, kterou připravil naukový odbor. Toto setkání, jehož hmatatelným výsledkem je publikace „Liturgie jako oslava Boha, sjednocení církve, poselství spásy světu“ nyní pokračovalo prakticky zaměřenou částí, nazvanou „Vzhůru srdce“, Slavení liturgie v praxi.

K tématu konference promluvil v úvodu prof. Zdeněk Kučera, jenž jakožto systematický teolog jednání a život církve zasadil do širších dějinných a myšlenkových souvislostí. Poukázal na to, že v tomto postmoderním světě, v době střetu civilizací a náboženství, hledají církve svou totožnost a měly by ji hledat ve zjevení obsaženém v Písmu. Středem tohoto zjevení je kenoze, paradoxní, nečekané sestoupení Boha na lidskou úroveň. Tato cesta kenoze je předním motivem evangelistů, kteří ji popisují každý svým specifickým způsobem. Boží pohyb pokračuje v církvi i ve svátostech, Krista následují služebníci církve, kteří kenozi zpřítomňují ve vrcholné formě v eucharistické liturgii. Taková bohoslužba, s přítomným Duchem Kristovým, je pramenem nového života a zdravého společenství, anticipací Božího království.

V prvním bloku, jenž se konal v krásném prostředí dejvického Husova sboru, měli účastníci možnost zhlédnout věrné kopie tří vzácných biblických tisků – bohatě ilustrované Bible Velislavovy ze 14. století, Bible Kutnohorské, která s 612 stranami představuje nejobsáhlejší český prvotisk, a konečně Strahovského evangeliáře, a

dozvědět se informace nejen o obsahu ale i jejich náročné výrobě.

V další části se přítomní rozdělili do tří „liturgických dílen“, z nichž první byla zaměřena na přípravu a průběh bohoslužby. Naše církve zdůrazňuje jednoduchost, nicméně všechny užívané předměty mají svůj zvláštní význam a poslání. O tomto významu a rovněž bohoslužebných knihách zde hovořil br. patriarcha ThDr. Tomáš Butta. Mgr. Lukáš Bujna pak jeho výklad doplnil přednáškou o liturgickém oděvu, jenž by pro liturga měl být symbolem služebnosti. Velmi zajímavý byl popis vývoje jednotlivých částí oděvu od antiky až po dnešní dobu a jejich symbolika. Bohoslužba má centrum ve slovu, ale neméně důležitá je i neverbální komunikace, kterou vyjadřujeme svým vnitřním postojem, a tak si v této pracovní skupině přítomní osvěžili také různá gesta včetně znamení kříže, bití se v prsa, pozdvihování kalicha s vínem, klečení...

Druhá pracovní skupina se zaměřila na teologický a meditační přístup k večeři Páně. ThDr. Petr Šandera zde navázal na úvodní řeč br. Z. Kučery a otázku Boží kenoze a připomněl, jak naše církve chápe přítomnost Krista v eucharistických darech. Věříme v reálnou přítomnost Krista, kterou vykládáme jako osobní, kdy na nás Kristus působí a proměňuje nás. Věříme ve svátostný prostředek Kristova těla a krve, které jsou výrazy Ježíšovy osoby a lásky. Přílehlavé bylo přirovnání večeře Páně k „ohni Boží lásky“, který se vydává, na kte-

Dokončení na str. 3

Účastníci teologické konference

ROZMĚR VÍRY A VOJENSKÁ OPERACE ANTROPHOID

Ve čtvrtek 28. května 1942, tedy den po realizaci vojenské akce zaměřené na likvidaci zastupujícího říšského protektora, šéfa Hlavního úřadu říšské bezpečnosti (RSHA) a Bezpečnostní služby (SD), generála policie, SS-Obergruppenführera a třetího muže Říše Reinharda Heydricha, navštívil Jan Zelenka (v odboji používal krycí jméno Hajský) kaplana pravoslavného katedrálního chrámu sv. Cyrila a

Metoděje v Praze II Vladimíra Petřka a oznámil mu, že nadešel okamžik, kdy jej chce požádat o úkryt pro „dobré Čechy, kteří nemohou být policejně přihlášení“. Kaplan, který zprávu o ozbrojeném útoku na Heydricha přijal se slovy: *Tak přece nevyhynula ještě statečnost v našem národě*, nemohl na Zelenkovu žádost reagovat jinak než kladně.

doposud nevídané surovosti a strachu nabídl Vladimír Petřek a jeho přátelé stejně jako rodiny podporovatelů a dosavadních ubytovatelů parašutistů životy své i svých blízkých.

V obdobné rovině museli před svým nasazením v protektorátu uvažovat i sami parašutisté. Na rozdíl třeba od Francouzů věděli, že jejich vojenská mise není dočasná a že neexistuje možnost návratu zpět. Vzhledem k náročnosti úkolů, která byla nesmírná a byla navíc ztěžována nedostatečnými a nepřesnými informacemi o dění v protektorátu, sepisovali parašutisté před svým odletem poslední přání a uváděli, kdo má být informován v případě jejich úmrtí. Sami velitelé délku jejich přežití v protektorátu odhadovali na pouhých pět měsíců. Blízkost smrti však v sobě nesla nehynoucí odkaz a naději. Jak zdůraznil několik hodin před svým uvězněním Vladimír Petřek v odpovědi na dopis svému příteli, pravoslavnému knězi Jiřímu A. Novákovi: *Zármutek podle Boží vůle působí pokání ke spásě, a toho není proč litovat, zármutek po způsobu světa však působí smrt.*

Po Jaroslavu Švarcovi přicházelo do chrámu sv. Cyrila a Metoděje postupně dalších šest parašutistů. Všechny osobně přijímal kaplan Petřek. Jako druhý a třetí se v pátek večer a v sobotu objevili rtm. Jan Kubiš (společně s rtm. Josefem Gabčíkem člen operační skupiny s kódovým označením ANTHROPOID) a rtm. Josef Valčík (člen operační skupiny s kódovým označením SILVER A). Téhož dne našli v chrámové kryptě své útočiště rovněž čet. asp. Josef Bublík a čet. Jan Hrubý (členové operační skupiny s kódovým

Pokračování na str. 3

K 85. výročí úmrtí prvního patriarchy dr. Karla Farského

Slavnostní bohoslužby u příležitosti 85. výročí úmrtí prvního patriarchy dr. Karla Farského se konaly tradičně ve Škodějově u pomníku bratra patriarchy. Liturgii vedli královéhradecký biskup Štěpán Klásek a liberecký vikář Benjamin Mlýnek, kázáním posloužil hlavní vojenský kaplan Jan Kozler.

Foto: Václav Böhm

NAPLNĚNÍ LIDSTVÍ V ČASE NACISTICKÉHO TERORU

Když téhož večera Petřek v chrámu přijímal rtm. Jaroslava Švarce (člen operační skupiny s kódovým označením TIN), prvního ze speciálně vycvičených mužů, kteří byli do protektorátu dopravováni jako parašutisté – jiná cesta nebyla možná –, aby zde v rámci výsadkových operací plnili své vojenské úkoly, bylo již v Protektorátu Čechy a Morava vyhlášeno stanné právo a civilní výjimečný stav. Rozhlas i všudypřítomné vyhlásky varovaly obyvatelstvo: *Kdo osoby, které měly účast na spáchání atentátu, přechovává nebo jim poskytuje pomoc, anebo má vědomost o takové osobě nebo jejím pobytu a neučiní žádné oznámení, bude zastřelen se svou rodinou.* Ve snaze vypátrat co nejrychleji útočníky a zastrážit obyvatelstvo byla zavedena celá řada represivních opatření. Pod vedením Heinze Pannwitz byla vytvořena zvláštní vyšetřovací komise, která měla k dispozici dvanáct set říšských úředníků, příslušníků gestapa a policejních specialistů. Naplno se rozjela propagandistická kampaň, do které se zapojila i protektorátní vláda. V takto obrovsky stísněné atmosféře

Důvěra jako podmínka pro život

Upřímně řečeno, ve vztazích se svými bližními toužíme především po jistotě a spolehlivosti. Ceníme si těch jedinců, kteří drží dané slovo a pokud ho ze závažných důvodů nemohou někdy dodržet, dokážou se omluvit. Tím je pak umožněno smysluplné soužití a spolupůsobení lidí. Jde tedy o to nezklamat něčí důvěru vyvoláváním falešných očekávání, označujeme to jako osobní postoj „čestnosti“, jak uvádí Franz Furger ve své knize *Etika seberealizace, osobních vztahů a politiky*. Proto také lež, viděna z tohoto hlediska, ve svém nejhlubším jádru není prostě jen falešná, nesprávná odpověď, nýbrž člověka poškozující nepravost.

Všichni toužíme po dialogu, založeném na vzájemné důvěře. Člověk je sociální bytost a má velmi silnou potřebu komunikovat, ovšem pravdivě, lidsky a s účastí. Touží sdělovat svoje myšlenky a názory a vědět, že je přijímán s respektem. Očekávání bližního nás nutí zastavit se a naslouchat mu. Bereme ho vážně, partnersky, je pro nás důležitý. Jsme ochotni mu pomoci a jsme přesvědčeni, že i on nám v případě potřeby podá pomocnou ruku. Důvěřujeme ve většinu případů blízkému člověku v rodině, také jsme schopni důvěřovat bližnímu v náboženské obci nebo kolegovi v zaměstnání. Pokud ovšem na pracovišti nevládne dobrá atmosféra, ať je to z nejrůznějších příčin, lidé ztrácejí půdu pod nohama. V dnešním čase tak mnohdy narůstá nejistota, probouzejí se obavy, lidé jsou ve stresu. „Důvěra a láska musí chodit pospolu,“ napsala Božena Němcová. Ani manželství proto nemůžeme budovat bez důvěry, v ní by měla být zakořeněna láska. Musíme věřit, že s manželským partnerem sdílíme společné hodnoty. Bývá tu shoda v jejich žebříčku či škále. Právem očekáváme, že se nám dostane naslouchání, pochopení a když něco pokazíme, tak i odpuštění a nové šance. Dnešní rodinné vztahy jsou však často labilní. Bývají vystaveny lidské slabosti, nespolehlivosti. Od řady lidí jsem okolo jejich „padesátky“ slyšela, že když se ve čtyřiceti letech rozvedli, udělali velkou chybu. Se svými současnými zkušenostmi a názory by to již neudělali. Možná zapoměli naslouchat moudrosti těch starších. „Manželství není holubník,“ říkávala lapidárně moje babička a měla pravdu. Jak vidíme, důvěra znamená věřit, mít víru a mít i naději. Obě tyto křesťanské ctnosti na sebe navazují. Nejvyšší forma důvěry je potom vztah ke Kristu, k Bohu samotnému. Věříme, že své sliby, svá zaslíbení plní. Je pro nás tudíž plně důvěryhodný.

Ptejme se tedy každý den s pokorou: Mohou se na mne opravdu spolehnout moji nejbližší? Jednám čestně a držím slovo? Záleží mi na tom, aby nebyla narušována vzájemná důvěra mezi lidskými bytostmi a základní mezilidský soulad? Jsem zastáncem tradičních hodnot, na nichž stojí naše současná společnost? Jsem opravdu hoden důvěry svého bližního?

Olga Nytrová

Z kazatelského plánu

4. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Hospodin je síla svého lidu, spásná záštita svého Pomazaného. Zachraň svůj lid a žehnej dědictví svému, bud' mu pastýřem navěky!

ŽALM 27,8-9

První čtení: Jób 38,1-11

Tužby:

2. Za naše děti, aby si našly cestu ke křesťanské víře, modleme se k Hospodinu.
3. Za odvahu a trpělivost tváří v tvář útrapám života, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Prosíme tě, Hospodine, daruj nám oddanou lásku a zbožnou úctu k tvému svatému jménu, neboť věříme, že neustále pomáháš všem, kdo se poddávají tvé spravedlivé vládě. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Korintským 6,1-13

Evangelium: Marek 4,35-41

Verše k obětování: Žalm 17,5-7

Verš k požehnání: Žalm 27,6b

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, veď a ochraňuj svůj lid, jemuž jsi dovolil sdílet svatá tajemství chleba a kalicha, a zachovej nás ve své lásce! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 50, 88, 94, 101, 141, 156, 184, 303, 312

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ UZDRAVOVÁNÍ

Slepý od narození

Pokračování z minulého čísla

ZVLÁŠTNÍ ZÁZRAK (JAN 6-12)

Tato stať vypráví o jednom ze dvou zázraků, při kterých prý Ježíš použil slinu jako léčebný prostředek. Ten druhý zázrak se týká uzdravení člověka hluchého a špatně mluvícího (Marek 7,33). Použití slinu se nám jeví jako podivné, odporné a nehygienické. Ale ve starověkém světě to bylo zcela běžné. O slině a zejména o slině nějaké znamenité osobnosti se věřilo, že má určité léčivé kvality. U Tacita čteme o Vespasianovi, že když navštívil Alexandrii, dostavili se k němu dva muži, jeden s nemocným očima a druhý s nemocnou rukou. A ti říkali, že jim to poradil jejich bůh, aby za ním přišli. Ten muž s nemocnými očima si přál, aby Vespasian svou slinou navlhčil jeho oční bulvy. A ten s nemocnou rukou si přál, aby mu Vespasian šlápl na ruku chodidlem své nohy. Vespasianovi se vůbec nechtělo dělat něco takového, ale nakonec se dal přesvědčit a těm mužům vyhověl. Ruka okamžitě získala zpět svou sílu a slepec najednou zase dobře viděl.

Nad Písmem

HOSPODIN JE SÍLA SVÉHO LIDU

Mk 4,35-41

Genezaretské jezero nebo také moře Galilejské – to je místo, o kterém je řeč v dnešním evangelním čtení. Oblast, ze které Pán Ježíš povolal několik svých učedníků – rybářů. Jezero je bohaté na ryby a v době Ježíšově bylo okolí jezera nejlidnatější částí Palestiny. Také se o něm dočteme, že bouře nad jezerem, zvláště náhlé, jsou obvyklé především v letní době.

Nejenom u Marka, ale i u Matouše a Lukáše se dočteme identický příběh. Utišení bouře.

Večer vyjíždí na jezero několik lodí. V jedné je Ježíš se svými učedníky. Unavený – protože celý den kázal, učil zástupy, uzdravoval. Učedníci svého Pána nechají na zádi lodí na podušce spát. V tu chvíli jej nepotřebují. Několik z nich jsou rybáři, dobře znají loď, rozumí plavbě a u jezera žili.

V tu chvíli však přišla velká bouře. I to ti rybáři znali. Jenže – teď jsou uprostřed jezera, přes jejich loďku se převalují veliké vlny a na ty otrlé a silné muže padne strach. O jejich životy i o Pána Ježíše. Co dělat? Na koho se obrátit? Zažili už to, že Pán Ježíš uzdravil nevládnoucí nemocné, dokonce někoho vzkřísil. Učil zástupy a vyzářovala z něho veliká moc. Ještě nechápou, KDO to vlastně opravdu je, ale Boží síla je z něho cítit. A tak v této životní nouzi se obracují k tomu, který by měl být pomocníkem i všem nám, věřícím křesťanům. Vždyť i my jej „budíme“ tehdy, když nevíme, jak v životě dál, když se bojíme, když naše lidské síly selhávají.

„Mistře, tobě je jedno, že zahyneme?“ Říkají si: Jak může Ježíš v takové bouři klidně spát? Copak necítí, že se pomalu potápíme? Budi Pána Ježíše, určitě na něho křičí. Jsou vystrašení,

Oba činy byly ověřeny a dosvědčeny těmi, kdo byli tomu ději přítomni. Podvod nebo lež by nepřinesly nikomu nic dobrého. (Tacitus: Historie 4,81). Plinius, slavný římský sběratel toho, co se tehdy nazývalo vědeckou informací, má celou kapitolu o používání sliny. Říká, že je to výtečný ochranný prostředek proti hadímu jedu, ochrana proti epilepsii. Místa s lišejem a leprou mohou být vyléčena přiložením sliny. Také oční zánět se může údajně vyléčit pomazáváním očí slinou, a to každé ráno, podobně karcinomata a ztrnutí šije. Slina byla považována za velmi účinnou k odvrácení zlého pohledu, tedy proti urknutí. Perisus píše, jak jeho teta nebo babička, která se bojí bohů, umí odvrátit zlý pohled; zvedne nemluvně z kolébky a prostředním prstem poznamená slinou čelo dítěte a jeho ucintané rty.

Používání sliny bylo ve starověkém světě věcí běžnou. Do dneška, když si spálíme prst, náš první impuls je vstříct ho do úst. A je mnoho lidí, kteří věří, že bradavice se dají odstranit tak, že na ně aplikujeme sliny.

Je fakt, že Ježíš používal metody a zvyklosti své doby. Byl to moudrý lé-

kař, potřeboval získat důvěru svého pacienta. Nebylo to tak, že by sám věřil těmto věcem, ale aby navodil důvěru svého pacienta, udělal to, co tehdy pacient od doktora obvykle čekal. Koneckonců, do dneška účinnost každé medicíny a každé léčby závisí skoro stejně tak na pacientově víře, jako na léčení a léku samotném.

Ježíš tedy natřel oči slepého slinou a potom ho poslal, aby se umyl v rybníku Siloe. Rybník Siloe byl jedním z orientačních bodů Jeruzaléma. (Viz mapa Jeruzaléma v českém ekumenickém překladu Bible!) Zásobovat Jeruzalém vodou, to byla překerní záležitost vždycky, když bylo město obleháno. Voda přicházela hlavně z Gichónského (Mariina, Panenského) pramene, který byl v úvalu Kidrénském. Dolů k němu vedlo 33 schodů vytesaných ve skále, a odtud z kamenné nádrže si lidé vytahovali vodu. Ale pramen byl úplně nechráněný a v případě obležení mohl být docela odříznutý s katastrofálními následky.

Přeložila Jiřina Kubiková

Pokračování příště

ziš vidí, v jaké jsme „kaši“, proč nezasáhne automaticky? Proč nás nechá pořádně se „vymáchat“ dřív, než poprosíme a ON situaci vyřeší?

Je to proto, že Pán Ježíš chce, abychom jej stále viděli ve svých životních loďkách. A abychom si uvědomili, že ON je ochoten pomoci, ale my musíme vědět, kdy si můžeme pomoci sami a kdy potřebujeme Boží zásah. Neбудeme pohodlní a nemysleme si, že povinnosti Božího Syna je, aby nás zbavoval nepříjemných situací a jednal automaticky. Zvláště, když mu ani za pomoc nepoděkujeme.

A tak buďme připraveni na to, že Ježíš je s námi v našich životech, ale chce, abychom si to uvědomovali. Možná nám připadá, že spí, dokonce jsme možná pyšní na to, že jej spát a odpovídat necháme. Tak se nám zdá, jak jsme ušlechtilí. Vězme, že stačí jedno naše slovo v nouzi a on vstane a vysvobodí nás od zlého. Modleme se za to a děkujeme za to, vždy a na každý den. Amen.

Jana Chaloupková

*Pane Ježíši,
možná si ani neuvědomujeme,
že v tuto chvíli jsi v loďce
našeho života.*

*Cítíme se silní, odborně zdatní,
zkušenosti – co se nám může stát?
A zatím se už vlny moře zlého
přelévají přes nás a dusí nás.
Občas to zlé vychází i z našich
srdcí a zalévá zase ostatní.
Prosíme, dávej nám otevřené
oči, uši i srdce,
abychom tě viděli, slyšeli
a cítili, že jsi stále s námi.
Děkujeme pokorně za všechny
chvilky tvé pomoci
a vyprošujeme si ji
i do budoucnosti.*

JSME ŽIVI, AVŠAK JIŽ NE MY, ŽIJE...

Dokončení ze str. 1
rém se podíli. Další aspekty pak zahrnovaly pojetí večere Páně jako komunie či průsečíku času, pro nějž máme v církvi výraz zpřítomnění. Zvláštní pozornost byla věnována meditaci, chápané jako chvíle kontemplantace, vnímání a naslouchání, kdy věnujeme čas Bohu a v klidu a tichosti se zamýšlíme nad jeho slovem. Mnoho praktických otázek slavení večere Páně najdou zájemci ve sborníku konference. Na kůru se třetí skupina, za vedení PaedDr. Zdeňka Kovalčíka, zabývala přednesem hudebních částí liturgie. Načerpala informace o hudební sym-

bolice, k vidění zde byla první vydaná Liturgie patriarchy Karla Farského, kterou připravil Alois Tuháček a nápěvy vypracoval Josef František Pícha, a také Liturgie z r. 1960, již Pícha zhudebnil. Zajímavé bylo uvědomit si, kterak na části liturgie působila východní a západní tradice i do jaké míry byl J. Pícha (kromě panteisty a panslavisty) eklektikem inspirovaným i lidovou písní. Poněkud obtížnější bylo zpívat varianty písně „Přispěj nám“ užívané pro různé příležitosti církevního roku. Po krátkém zhodnocení plodů práce v dílnách nadešel čas na společnou pobožnost v Husově sboru se vzpo-

mínkami na 85. výročí úmrtí prvního patriarchy dr. Karla Farského a 43. výročí úmrtí třetího patriarchy prof. dr. Františka Kováře, kterou vedli br. patriarcha a pražský biskup. Tak jako lednové, bylo i toto úspěšné červnové setkání završeno slavnostním pohoštěním, přičemž k oslavě bylo tentokrát o důvod víc – narozeniny našeho br. patriarchy, kterému tímto ještě jednou gratulujeme. A co dodat na závěr? Snad jen to, že z reakcí účastníků vyplynulo, že by uvítali další pokračování, v němž by byl i větší prostor na diskuse a vzájemné sdílení zkušeností.

Klára Břeňová

Pietní akt v motolském krematoriu

*Nespěcháš-li,
zajdi alespoň na chvíli za těmi,
kteří se svobody nedožili,
zemřeli za tebe, zemřeli za nás.*

Koncem 90. let uplynulého století objevila Konfederace politických vězňů na hřbitově v areálu krematoria v Praze – Motole tajné pohřebiště určené pro popel obětí režimu z 50. let. Na tomto smutném místě se konalo v sobotu 19. května pietní shromáždění k uctění jejich památky. Vskutku důstojného aktu se zúčastnila řada významných osobností včetně maďarského chargé d'affaires. Smuteční obřad moderoval místopředseda KPV František Šedivý. O všeobecné hluboké vážnosti celé akce svědčí jména těch, kteří svou přítomností a vystoupeními projevíli účast a smutek nad tragickými osudy zde pochovaných obětí: Miroslava Němcová – předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Tomáš Chalupa – ministr životního prostředí, Buczkó István – chargé d'affaires Maďarské republiky, Tomáš Grulich – senátor, Stanislav Křeček – poslanec Parlamentu, Bohuslav Svoboda – pražský primátor, Marie Kousalíková – starostka Prahy 6, Petr Lachnit – místopředseda Prahy 6, Milena Kozumplíková – předsedkyně Nadačního fondu Karla Hartiga, Aleš Kýr – vedoucí kabinetu dokumentace a historie vězeňské služby.

Na pomníku vztyčeném nad společným hrobem jsou uvedena dvě jména jako symbol všech těch, jejichž popel je tady uložen: Esterházy Janos, občan maďarské národnosti, který za války zachraňoval židovské spolubojáky na Slovensku, v březnu 1957 zemřel ve věznicí na Mírově a Josef Bryks, příslušník naší církve v náboženské obci Olomouc, in memoriam brigádní generál českého letectva, válečný letec – stíhač britského RAF, nositel vysokého britského řádu MBE (Member of the British Empire – Řád britského impéria), Řádu Bílého lva in memoriam, který mu udělil v roce 2006 prezident republiky Václav Klaus, a nositel dalších československých, britských a francouzských vyznamenání. Josef Bryks zemřel v pouhých 41 letech na následky válečných útrap, těžkých podmínek v německém zajetí a zejména pak věznění doma ve vlasti a těžké dřiny v uranových dolech v Jáchymově, kde si odpykával trest 30 let odnětí svobody.

Do žulových desek na pomníku jsou potom vytesána jména všech ostatních.

Pietního shromáždění se zúčastnili také občané a jejich rodiny, kteří byli postiženi tehdejšími režimy, měli však to štěstí, že věznění a útlak přežili. Přítomni byli i dva Bryksovi synovci. Důstojnost a vážnost pietního shromáždění byla umocněna účastí Hudby Hradní stráže a dalších příslušníků této jednotky, kteří pokládali desítky věnců a kytic jednotlivých delegací ke společnému hrobu. Celý akt vysílala v přímém přenosu Česká televize.

Hrob na Motolském hřbitově už není místem neznámým. Neskrývá pouze 78 očíslovaných bezejmenných uren, byla k nim přiřazena jména obětí.

Všechny projevy, které zazněly, byly bez výjimky pronesené krásným českým jazykem, obsahovaly velmi závažné myšlenky plné úcty a soucitu ke krutému osudu politických vězňů. Vybídly k zamyšlení, k poučení, k připomínání nedávné historie, ale také k varování před jakoukoliv totalitou.

Ivo Stavěl
náboženská obec Olomouc

ROZMĚR VÍRY A VOJENSKÁ OPERACE...

Pokračování ze str. 1
označením BIOSCOP). Npor. Adolf Opálka (velitel operační skupiny s kódovým označením OUT DISTANCE) přišel v sobotu večer, ale trvale se v kryptě ubytoval až jako poslední v pondělí, kdy zde už byl i rtm. Jozef Gabčík.

ÚLOHA NEJBLIŽŠÍCH DOSAVADNÍCH PODPOROVATELŮ PO PŘESUNU PARAŠUTISTŮ DO KRYPTY

Nepostradatelnou a vůdčí postavou mezi nejbližšími podporovateli a ubytovateli „pražských parašutistů“ byl řidič učitel Jan Zelenka. O jeho zapojení do operace Anthropoid – s podporou sokolského odboje se v původním plánu víceméně nepočítalo – zanechal svědectví Viktor Heller, jediný z devíti okrskových náčelníků Barákovy župy, který přežil okupaci: *Když přišla mezi nás zpráva o těch dvou z Nehvizd, rozhodovali jsme mezi libeňským Novákem a vysočanským Piskáčkem, kdo z nich je má přivést do Prahy. Padlo to na Piskáčka. Od toho pak přešli do trvalé péče Jana Zelen-*

ky-Hajského, pozdějšího „generálního ubytovatele“ pražských parašutistů. Staral se o ně až do své smrti. Právě na učitele Zelenkovi společně s kaplanem Petřkem ležela hlavní tíha při zajišťování potravin a dalších věcí denní potřeby i po přesunu parašutistů do krypty pravoslavného chrámu. Nezdolnými a zapálenými pomocníky se jim staly zejména Marie Moravcová (celá rodina Moravcovů se hlásila k naší církvi a manžel paní Moravcové Alois byl v době zatčení dokonce náhradníkem rady starších na Žižkově) a Liboslava Fafková (věrná československá rodina ze Žižkova), ale pomocnou ruku nabízeli i jiní včetně doposud v historiografické literatuře opomíjeného kostelníka Josefa Jeřábka.

Vzhledem k tomu, že podpůrná činnost odboje tohoto typu je nesmírně podceňována (v případě protikomunistického odboje ještě v mnohem větší míře), je nutné zdůraznit, že bez této podpory by byla protinacistická rezistence nemožná. Navíc jsem již zmiňoval, že realita v protektorátu byla zcela jiná, nežli s ní byli parašutisté seznamováni v Anglii. Jen pokud jde

o získávání jídla a potravinových lístků byla situace v protektorátu nesmírně složitá. V celé Praze například fungovaly jen dva automaty, kde nebyly požadovány potravinové lístky a přichodí si zde mohl objednat skromné jídlo. Jinak v každé restauraci a při nákupu v obchodech byly lístky vyžadovány. Každá osoba, která chtěla získat potravinové lístky, musela mít kmenový list a být policejně přihlášená. Poukázky byly přidělovány rovněž na textil a obuv. Dovedeno do extrému – bez podpory domácích odbojářů mohli parašutisté klidně zemřít hladem.

Jak jsem již naznačil, zásobování parašutistů po ukrytí v chrámu sv. Cyrila a Metoděje probíhalo po dvou liniích. Jeden zásobovací kanál zabezpečovali dosavadní nejbližší ubytovatelé a spolupracovníci parašutistů (Jan Zelenka, Moravcovi a Fafkovi) a jejich přátelé a známí. Právě o zaopatřování potravin pro parašutisty touto skupinou podporovatelů vypovídal 3. září 1942 během soudního přelíčení kaplan Petřek.

Martin Jindra
Pokračování příště

MÁJOVÉ VE ZLÍNĚ

Tradice májových pobožností se v poslední době z mnoha našich náboženských obcí vytratila. Ve Zlíně se nekonalý několik desítek let. Teprve s příchodem nového faráře Zdeňka Kovalčíka byly letos obnoveny. Zatímco v zimě je problém dostat lidi večer (a k tomu ve všední den) do kostela, v květnu je naopak podvečer doba pro jeho návštěvu velmi příjemná. Naše májové se konaly vždy v pondělí, v době, kdy bývají biblické hodiny. I díky tomu byla celkem dobrá účast. Svě sehrála také zvědavost věřících,

z nichž někteří ani pořádně nevěděli, cože to ta májová pobožnost vlastně je.

Každý z pondělních večerů vedl jiný duchovní. Zahájil domácí farář, který se také postaral o hudební stránku pobožnosti. On pak obohatil zpěvem a hrou na varhany všechny další večery. V nich se vystřídali jako hosté Iva Pospíšilová, farářka z Uherského Brodu, Jana Chaloupková, vikářka z Kroměříže a Jaroslav Křivánek, farář z Olomouce.

Všechny čtyři májové večery byly

neseny přípravou na příchod Ducha svatého. Každý z duchovních k tomu přispěl svým pohledem, a tak bylo zajímavé navštěvovat postupně všechny večery. Uvědomili jsme si, že opomíjené svátky – Letnice – si zaslouží dobrou duchovní přípravu, podobně jako Vánoce s adventem a Velikonoce s postem. Každý večer byl něčím jiným a zajímavým. Také poslech hudby příjemně naladil posluchače k rozjímání o darech Božích.

Neměli bychom opomenout zmínku o ekumenické bohoslužbě na Hod Boží svatodušní. Tou vyvrcholilo celé období příprav. Byla při ní vysluhována večere Páně – a to společně pro čtyři zlínské církve. Něco tak mimořádného se podařilo u nás už podruhé a máme z toho upřímnou radost. Odpolední posezení u vaječiny (míchaných vajec) na farní zahrádce – to byl příspěvek bratra faráře Kovalčíka, který k nám tak přinesl obyčej ze svého rodného Ostravska.

Dozvukem svatodušních svátků byla poslední májová pobožnost, která vyšla přímo na svatodušní pondělí. Z ní přinášíme také snímek.

Rada starších Zlín

ZPRÁVY

Dopis mé zesnulé ženě

Má milá,
je červen a je mi smutno. V červnu jsme měli svatbu. Byl krásný den a uprostřed Riegrových sadů v salonku restaurace nás uvítal pan vrchní. Vedl jsem si Tě jako svátost k vyzdobenému stolu. Kostelíček Jana Křtitele na Kampě stačil taktak pojmout hosty, kteří nám přišli dosvědčit, že jsme se vzali z velké lásky a že se budeme milovat a cítit, dokud nás smrt nerozdělí.
Stalo se to po sedmatřiceti letech, kdy se Pán rozhodl povolat Tě k sobě. Hrozila Ti velká muka a jen Jeho vůle Tě zachránila. Snažil jsem se být Ti oporou do poslední chvílky Tvého života. Neučinili jsme bez sebe ani krok...

Byla jsi ženou husitskou, když šlo o věci naší církve, byla jsi mým strážným andělem, kdykoli jsem byl ohrožen. Po celá ta léta byla s námi láskou! Spala jsi na nemocničním lůžku, když Tě navštívil bratr farář Jan. Držela jsi se jeho ruky při posledních známkách odcházejícího života. Byl červnový večer, ale jeho krásu jsem nezaznamenal. Plakal jsem, protože se v nemocnici chystali amputovat Tvou cukrovkovou nohu. Lékař Tě omámil silnými tišicemi léky...

Ráno o půl páté Bůh zakročil. Vysvobodil Tě z krutých bolestí a já si v té chvíli stíral slzy a dokola si opakoval: „Jsem sám, odešla jsi, jsem sám, ztratil jsem svou životní lásku...“

Tri roky od Tvého odchodu uplynuly. Letos bys oslavila osmdesátiny. Vím, že mě očekáváš...

Stanislav Michler

O Islandu v Karlíně

Městská část Praha 8 ve spolupráci s náboženskou obcí v Praze 8, Karlíně a s Literárně dramatickým klubem Dialog na cestě vás srdečně zvou na oblíbený přednáškový cyklus setkání třetího věku ISLAND – OSTROV OHNĚ A LEDU. Země položená nad vulkanicky aktivní oblastí a zároveň,

díky své poloze těsně pod polárním kruhem, pokrytá ledem a obklopená ledovci. Uvidíte snímky islandské krajiny, kde se střídají zelené plochy s plovoucími krami, podíváte se do tajemné geotermální oblasti Gunnhver, kde všechno zlověstně bublá a je zahaleno oblaky sirovdíkových par, představíme vám nejznámější sopky a gejzíry. Vše doplněno zajímavými videozáběry. Dozvíte se, jak to bylo s jedním z nejstarších parlamentů na světě, a seznámíte se i s dalšími zajímavostmi z historie ostrova.

O svém cestování po této zajímavé zemi bude vyprávět RNDr. Markéta Hlasivcová. Sejdeme se v úterý 26. června v 15 hodin. Vítkova 13, zasedací místnost náboženské obce. www.husiti.cz/dialognaceste

Markéta Hlasivcová

12. Pouť na Sázavě

12. ročník tradiční Pouti na Sázavě se bude konat v sobotu 30. června. V 9 h začíná poutním procesím ve Sboru Opa Prokopa a od 10 h pokračuje bohoslužbou v zahradě Sázavského kláštera. Odpolední program bude jak divadelní (Apropó), literární (M. Matouš., J. Dovala...), hudební (Trio Harmonie, R. Eichenmann, Irena Budweiserová) i duchovní (modlitba v kryptě klášterního kostela). Celý den bude probíhat také program pro děti. Budete srdečně vítáni! Hledáme dobrovolníky na dětský program a organizaci. Kontakt: hana.tonzarova@ccsh.cz

Hana Tonzarová

Pozvání na Břevnov

Blíží se konec školního roku, a proto jsme připravili v naší náboženské obci podvečer věnovaný dětem a jejich rodičům. Spisovatelka Markéta Pilátová, která dlouhodobě žila v Brazílii a Argentíně, přijde číst ze svých pohádkových knih, a to jak těch dětských, tak těch pro dospělé. Pro děti napsala knížky už čtyři - Víla Vivivíla a piráti Jižního moře, Víla Vivivíla a stíny zvířat, Kiko a tajemství papírového motýla a nejnověji Jura a lama. Přijďte se

naladit na nadcházející čas prázdnin 26. června v 18 h do Sboru Jana Želivského v Praze-Břevnově (Na Petynce 47, Praha 6).

Sandra Silná

Slavnostní bohoslužba

Dovolujeme si u příležitosti životního jubilea bratra faráře Zdeňka Kovalčíka vás co nejsrdečněji pozvat na slavnostní bohoslužbu, která se koná 24. června v 9.30 h v Husově sboru ve Slezské Ostravě.

Po bohoslužbě bude následovat matiné Komorního sdružení pro duchovní hudbu Ostrava. Dirigují: Pavla Dědičová, Zdeněk Kovalčík. V programu zazní chorály, skladby českých a světových autorů, duchovní a lidové písně.

(red)

Bohoslužby na Kunětické hoře

V neděli 24. června ve 14 h se konají bohoslužby na hradě Kunětická hora u Pardubic.

Liturgii slouží královéhradecký biskup Štěpán Klásek s duchovními z pardubického vikariátu, káže ThDr. Radek Hobza.

(red)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 25. 6. – 20 hodin
Dvořák, Vivaldi, Ravel, Charpentier
New Prague Radio Symphony Collegium,
M. Zvolánek – trubka

* 26. 6. – 17 hodin
Bach, Schubert, Dvořák
J. Kšica – varhany,
T. Jindra – bas

* 27. 6. – 17 hodin
Bach, Händel, Vivaldi
M. Lopuchovský – flétna,
J. Popelka – varhany

* 28. 6. – 17 hodin
Bach, Vranický, Mozart
CZECH STRING TRIO,
M. Kos – housle,
M. Hixová – violoncello,
J. Rajniš – viola

* 29. 6. – 17 hodin
Bach, Mozart, Franck
V. Trojanová – varhany,
R. Kyrálová – mezzosoprán,
T. Kyrál – lesní roh

* 29. 6. – 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle,
Y. Škvárová – mezzosoprán

* 30. 6. – 13.30 hodin
Benefiční koncert
Long Beach Polytechnic High School Choir (USA)

* 30. 6. – 17 hodin
Vivaldi, Schubert, Albinoni
B. Rabas – varhany,
M. Kejmar – trubka

* 30. 6. – 20 hodin
Mozart, Dvořák, Vivaldi, Händel
Vivaldi orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle,
Y. Škvárová – mezzosoprán

* 1. 7. – 17 hodin
Bach, Händel, Smetana
DUO PER LA GIOIA,
Z. Šolcová – harfa,
M. Mesany – flétna

* 1. 7. – 20 hodin
Bach, Dvořák, Gershwin
Od baroka k jazzu
Prague Brass Ensemble,
J. Kalfus – varhany

Z EKUMENY

FRANCOUZŠTÍ REFORMOVANÍ A LUTHERÁNÍ SE SPOJILI

Ve Francii došlo na společném zasedání synodů, konaném od 17. do 20. května ve městě Belfort, ke sjednocení dvou protestantských církví, reformované a lutherské, do nové „Sjednocené protestantské církve Francie (Église protestante unie de France). Nová církev bude mít asi 272 tisíc členů, přičemž asi čtvrt milionu reformovaných v ní bude mít velkou převahu. V obou původních církvích však bude možnost zachovávat jistá původní konfesní specifika (podobně to funguje i u nás ve sjednocené Českobratrské církvi evangelické).

Jak se vyjádřili nejvyšší představitelé nové církve ve společném prohlášení, jsou obě církve spojeny v Ježíši Kristu. Ze 65 milionů obyvatel Francie se asi 32 milionů hlásí k Římskokatolické církvi, 5,7 milionu jsou muslimové, 1,7 milionu patří k protestantům a 20 milionů Francouzů je bez vyznání, zbytek údajů neuvádí. K evangelikálům z různých společenství a denominací, kteří se hlásí k Evangelikální alianci, náleží asi 460 tisíc křesťanů.

www.christnet.cz

NĚMECKÁ BISKUPSKÁ KONFERENCE SE POSTAVILA PROTI ÚPRAVÁM TRESTŮ PŘI ASISTOVANÉ SEBEVRAŽDĚ

Německá biskupská konference Římskokatolické církve kritizuje návrh zákona, jehož cílem je úprava trestního zákoníku v otázce asistované sebevraždy. Podle této změny může být potrestán až třemi roky odnětí svobody pouze ten, kdo asistuje při sebevraždě "z obchodních důvodů". Komerčně nezajímavá pomoc při sebevraždě, rozhodnutí lékaře v jednotlivých případech, "altruistická pomoc" při umírání v rodinném kruhu by byly z trestného práva vyňaty. Zákon by tak trestal činnost organizací, které poskytují asistovanou sebevraždu přímo v Německu (SterbeHilfe Deutschland, Dignitas či Exit) nebo její výkon zprostředkovávají v zemích, kde je povolena (Švýcarsko, Belgie, Nizozemsko). Návrh, který předložila spolková ministryně spravedlnosti Sabine Leutheusser-Schnarrenbergerová, by měla německá vláda projednávat ještě před letní přestávkou.

RaVat

Ocenění a radost

Dvanáct bylo učedníků, dvanáct je měsíců v roce a po dvanácté se letos sejdeme na Sázavě.

Setkání dětí i dospělých v prostorách Sázavského kláštera v měsíci červnu se stalo už dobrou tradicí, kterou si mnozí nenechají ujít. Těší se na slavnostní průvod městem, bohoslužby pod širým nebem a zajímavý program pro děti a mládež uprostřed krásné letní přírody.

Letos – v pořadí tedy již 12. setkání – se koná v sobotu 30. června od 9 h. Pokud se rozhodnete přijít a zúčastnit se, možná vás čeká podobné milé překvapení, jako prožily děti a dospívající mládež v loňském roce.

Mladí se se svými výtvarnými projevy zapojili do celorepublikové výtvarné soutěže v rámci ekumenické akce Modlitba za domov 2011. Téma znělo: SPRÁVNÉ ROZHODNUTÍ. Jednotlivé obrázky byly ohodnoceny hlasy diváků a jejich autoři následně odměněni pěknými cenami. A pak následovalo to hlavní!

Shodou okolností – při loňském 11. setkání získaly opravdu dvě výborné v celorepublikové soutěži právě děti z duchovní péče čelákovické náboženské obce pod vedením sestry ing. Míry Poloprutské. V 2. kategorii – mladší školní věk – se v celostátní soutěži umístil na nejvyšším stupni ADAM NĚMEC, který namaloval obrázek s názvem „Vzali jsme si domů pejska z útulku“.

Ve 4. kategorii – mládež ve věku 15–18 let – podobně zvítězila i KATEŘINA BARTOŠOVÁ s obrázkem, který pojmenovala „Jít za světlem“.

Posuďte sami, jak se jim práce zdařila!

Oběma výhercům, kteří s citem volili správné téma a dokázali ho krásně zobrazit i pro ostatní, k jejich prvenství ještě jednou touto cestou upřímně blahopřejeme!

Těšíme se, že také letos dorazí na Sázavu a přivedou s sebou další zapálené výtvarníky, aby se vzájemná radost ještě více rozhojnila.

Za Odbor duchovní péče o děti a mládež při pražské diecézi

ThMgr. Krasava Machová

Roční předplatné na rok 2012 činí 416 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Utišení bouře

Seřaďte věty známého příběhu ve správném pořadí a získáte písmenka do tajenky.

1. Tu vstal, pohrozil větru a řekl moři: (R)
2. „Proč jste tak ustrašení? Ještě nemáte víru?“ (Á)
3. Opustili zástup a odvezli ho lodí, na které byl. (Š)
4. Zmocnila se jich velká bázeň a říkali jeden druhému: (N)
5. „Mistře, tobě je jedno, že zahyneme?“ (Ě)
6. Ježíš jim řekl: (P)
7. „Přeplavme se na druhou stranu!“ (A)
8. I ustal vítr a bylo veliké ticho. (V)
9. Téhož dne večer jim řekl: (N)
10. „Kdo to jen je, že ho poslouchá i vítr i moře?“ (A)
11. A jiné lodě ho doprovázely. (E)
12. Tu se strhla velká bouře s vichřicí a vlny se valily na loď, že už byla skoro plná. (D)
13. Učedníci ho probudí a řeknou mu: (V)
14. „Zmlkni, utiš se!“ (A)
15. On však na zádi lodě na podušce spal. (Ů)

(Řešení z minulého čísla: Květ, 2 x list, stonek, úzký list.)

Jana Krajčříková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčříková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9